

PÄÄTÖSMALLI

Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

Asianosaisille

Ruokaviraston päätösmalli tartuntavyöhykkeen perustamisesta afrikkalaisen sikaruton vuoksi

ASIAN VIREILLETULO

xxx kunnassa löytyneessä luonnonvaraisessa villisiassa on todettu Ruokaviraston laboratoriotutkimuksissa PVM afrikkalaisen sikaruton virustartunta.

KUULEMINEN

Tämä päätös on tehty ilman asianosaisten kirjallista kuulemista hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla, koska kuuleminen voisi vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen voisi aiheuttaa huomattavaa riskiä eläintaudin leviämisestä.

PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Päätös

Ruokavirasto perustaa eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen taudin esiintymispaikan ympärille. Tartuntavyöhyke sijaitsee xx, xx ja xx kuntien alueella siten, että vyöhykkeen keskikohdassa on taudin todettu esiintymispaikka.

Tartuntavyöhykkeen tarkka sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen oheen liitetystä kartasta (Liite 1).

Eläintaudin leviämisen estämiseksi Ruokavirasto päättää seuraavista toimenpiteistä:

Taudintorjuntatoimenpiteet tartuntavyöhykkeellä

Kunnaneläinlääkäri on tarkastettava edustava määrä sellaisia tartuntavyöhykkeellä sijaitsevia sikojen pitopaikkoja, joihin aluehallintoviraston tekemän riskiarvioinnin perusteella arvioidaan sisältyvän suurin riski afrikkalaisen sikaruton leviämisestä. Tarkastuksen yhteydessä on tarkistettava sikojen merkinnät ja eläinluettelot sekä se, että suorat ja epäsuorat kontaktit pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti.

PÄÄTÖSMALLI

 Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

- 1) Luonnonvaraisesta villisiasta saadun lihan ja käsittelemättömien sivutuotteiden, villisian osien sekä materiaalien ja välineiden, jotka voivat olla afrikkalaisen sikaruton viruksen saastuttamia, tuominen tartuntavyöhykkeellä sijaitseviin pitopaikkoihin on kiellettyä;
- 2) Sijojen pitopaikoista vastuussa olevien on huolehdittava, että suorat ja epäsuorat kontaktit tartuntavyöhykkeellä pidettävien sikojen ja luonnonvaraisten villisikojen välillä on estetty tehokkaasti;
- 3) Sijojen pitopaikoissa käyvien henkilöiden on pukeuduttava vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihdettava jalkineensa eläinsuojien sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojissa käytettävien jalkineiden ja eläinsuojien ulkopuolella käytettävien jalkineiden jalanjäljet eivät kohtaa sekä pestä ja desinfioitava kätensä ja jalkineensa eläinsuojaan tullessaan ja sieltä poistuessaan. Pitopaikasta vastuussa olevan toimijan on järjestettävä mahdollisuus jalkineiden desinfiointiin sekä käsien pesuun ja desinfiointiin;
- 4) Aluehallintoviraston tulee huolehtia, että kaikki tartuntavyöhykkeellä lopetetut ja kuolleena löydetyt luonnonvaraiset villisiat tutkitaan ja niistä otetaan näytteitä afrikkalaisen sikaruton varalta;
- 5) Aluehallintoviraston tulee huolehtia, että kaikkien tartuntavyöhykkeellä ammuttujen, muutoin lopetettujen ja kuolleena löydettyjen luonnonvaraisten villisikojen ruhot ja elimet hävitetään tavalla, josta ei aiheudu afrikkalaisen sikaruton leviämisen vaaraa;
- 6) Metsästäjien on toimitettava seurantanäytteet kaikista ammutuista luonnonvaraisista villisioista tutkittavaksi afrikkalaisen sikaruton varalta.
- 7) Luonnonvaraisten villisikojen ja kaikkien muiden eläinlajien metsästys on kielletty. Kielto ei koske aluehallintoviraston järjestämää luonnonvaraisten villisikojen metsästystä tartuntavyöhykkeeseen kuuluvalla alueella, jolla tartuntaa todennäköisesti esiintyy.
- 8) Muu maastossa tapahtuva toiminta, joka mahdollisesti levittää tartuntaa, on kielletty. (Tämä kohta harkitaan tapauskohtaisesti. Se voi kattaa esimerkiksi metsätaloustyöt, moottoriajoneuvojen käytön maastossa, yleisö- ja

PÄÄTÖSMALLI
**Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

urheilutapahtumien järjestämisen sekä muut vastaavat tapahtumat tai toiminnot maastossa)

- 9) Luonnonvaraisten villisikojen ruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaista luonnonvaraisten villisikojen ruokintaa, joka liittyy aluehallintoviraston järjestämään metsästyksen.
- 10) Muiden eläinlajien kuin villisikojen ruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaisia ruokintatapoja ja -menetelmiä, joissa villisiat eivät pääse syömään rehua, tai ruokintaa sellaisella rehulla, joka ei houkuttele villisikoja ruokintapaikalle.
- 11) Luonnonvaraisten eläinten haaskaruokinta on kielletty. Kielto ei koske sellaisen haaskaruokintapaikan käyttöä, johon aluehallintovirasto on myöntänyt poikkeusluvan.
- 12) Ajoneuvot, joita käytetään tartuntavyöhykkeellä pidettyjen tai luonnonvaraisten sikojen tai niistä saatujen sivutuotteiden kuljettamiseen, on puhdistettava ja desinfioitava välittömästi kunkin kuljetuksen jälkeen eläinterveysviranomaisen osoittamassa paikassa, ja liikenteenharjoittajan tulee säilyttää suoritettua puhdistusta ja desinfiointia koskevat todisteet ajoneuvossa.
- 13) Kaiken mahdollisesti afrikkalaisen sikaruton viruksella saastuneen materiaalin ja välineistön siirtäminen pois tartuntavyöhykkeeltä on kiellettyä, ellei sitä ole tehty vaarattomaksi viruksen tuhoavalla tavalla.
- 14) Sikojen siirtäminen tartuntavyöhykkeellä tai tartuntavyöhykkeeltä sen ulkopuolelle on kiellettyä.

Poikkeus sikojen siirtämiseksi pitopaikkoihin

Kielto ei koske sikojen siirtoja tartuntavyöhykkeellä tai muualla Suomessa sijaitseviin pitopaikkoihin, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- i. siat ovat olleet pitopaikassaan vähintään siirtoa edeltävien 30 vuorokauden ajan tai syntymästään saakka;
- ii. sikojen pitopaikkaan ei ole tuotu siirtoa edeltäneiden 30 vuorokauden aikana sikoja tartuntavyöhykkeen muista kuin sellaisista pitopaikoista, jotka täyttävät tämän päätöksen kohdan 14 vaatimukset;

PÄÄTÖSMALLI

 Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

- iii. kunnaneläinlääkäri on tarkastanut siat afrikkalaisen sikaruton oireiden varalta siirtoa edeltävien 24 tunnin aikana ja tarkastuksen löydösten perusteella on tarvittaessa tehty tutkimus afrikkalaisen sikaruton taudinaiheuttajan varalta ennen siirtoa;
- iv. sikojen pitopaikassa on iii. kohdassa tarkoitetulla tavalla tarkastettu ja tutkittu tautivapauden toteamiseksi riittävä määrä myös muita kuin siirrettäviä sikoja;
- v. sikojen pitopaikassa noudatetaan tämän päätöksen 1–3 kohtien kieltoja ja toimenpiteitä sekä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/594 liitteen III 2 kohdan a–g alakohdan mukaisia tehostettuja bioturvaamistoimenpiteitä;
- vi. sikojen pitopaikassa on siirtoa edeltävien 15 vuorokauden aikana tutkittu vähintään kerran viikossa kaksi itsestään kuollutta yli 60 vuorokauden ikäistä sikaa tai, jos tällaisia ei ole, kaksi vieroituksen jälkeen itsestään kuollutta sikaa, afrikkalaisen sikaruton viruksen varalta;
- vii. siat kuljetetaan määräpaikkana olevaan pitopaikkaan ensisijaisesti pääteitä pitkin ja ilman kuorman purkamista tai pysähdyksiä; ja
- viii. siat pidetään määräpaikkana olevassa pitopaikassa vähintään 15 päivän ajan.

Poikkeus sikojen viemiseksi teurastettavaksi

Kielto ei koske sikoja, jotka kuljetetaan Suomessa sijaitsevaan teurastamoon välittömästi teurastettaviksi, jos ne täyttävät kohdan 14 alakohtien iii-vii vaatimukset. Siat on lisäksi pidettävä erillään muista sioista ja sioista saatavaa tuoretta lihaa ja lihavalmisteita saa myydä vain Suomessa. Tällaisista sioista saadut sivutuotteet on käsiteltävä kohdan 16 alakohdan ii mukaisesti. Lihavalmisteita, jotka on käsitelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti, saa kuitenkin myydä myös toisiin jäsenmaihiin ja kolmansiin maihin.

15) Sikojen sukusolujen ja alkioden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

Ruokavirasto

 PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
 Puh. 029 530 0400 (vaihde)
 ruokavirasto.fi
 Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

 PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
 Tfn 029 530 0400 (växel)
 livsmedelsverket.fi
 FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

 P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
 Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
 foodauthority.fi
 Business ID: 2911686-7

PÄÄTÖSMALLI
**Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla**

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

Kielto ei kuitenkaan koske sellaisten tartuntavyöhykkeellä kerättyjen sikojen sukusolujen ja alkioiden siirtoa, jotka siirretään muualla Suomessa sijaitseviin pitopaikkoihin ja jotka on kerätty hyväksytyssä sukusolujen ja alkioiden pitopaikassa sellaisista sioista, jotka täyttävät kohdan 14 alakohtien ii, iv, v ja vi edellytykset ja joille on tehty kunnaneläinlääkärin suorittama kliininen tarkastus sukusolujen tai alkioiden keräystä edeltävien 24 tunnin aikana ja tarkastusten löydösten perusteella tarvittaessa tutkimus afrikkalaisen sikaruton taudinaiheuttajan varalta ennen sukusolujen tai alkioiden keräystä.

16) Sioista saatavien sivutuotteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

- i. Kielto ei koske tartuntavyöhykkeen ulkopuolella pidetyistä ja tartuntavyöhykkeellä sijaitsevassa teurastamossa teurastetuista sioista saatavia sivutuotteita sillä edellytyksellä, että tällaiset sivutuotteet pidetään erillään niistä sivutuotteista, jotka saadaan tartuntavyöhykkeellä pidetyistä sioista.
- ii. Kielto ei koske sellaisia sioista saatavia sivutuotteita, jotka kuljetetaan suoraan Suomessa sijaitsevaan, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysturvallisuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 1069/2009 mukaisesti hyväksytyyn laitokseen, jossa ne käsitellään tai hävitetään mainitun asetuksen 24 artiklan 1 kohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettulla tavalla. Virkaeläinlääkärin on sinetöitävä kukin kuljetusväline välittömästi sen jälkeen, kun eläimistä saatavien sivutuotteiden lähetys on lastattu.

17) Sioista saatavan tuoreen lihan ja lihavalmisteiden siirtäminen tartuntavyöhykkeen ulkopuolelle on kiellettyä.

Kielto ei koske sellaista tuoretta lihaa ja sellaisia lihavalmisteita, jotka on saatu tämän päätöksen kohdan 14 alakohtien ii ja iii edellytykset täyttävistä sioista tai tartuntavyöhykkeen ulkopuolella pidetyistä sioista. Lihaa ja lihavalmisteita saa myydä vain Suomessa. Valmistuksessa syntyneet sivutuotteet on käsiteltävä tämän päätöksen kohdan 16 alakohdan ii mukaisesti.

PÄÄTÖSMALLI

Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläintautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

Lihavalmisteita, jotka on käsitelty komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 liitteen VII mukaisesti, saa kuitenkin myydä myös toisiin jäsenmaihiin ja kolmansiin maihin.

POIKKEUSLUVAT

Aluehallintovirasto voi eläintautilain 29 §:n 2 momentin mukaisesti myöntää yksittäistapauksia koskevia ja tapauskohtaista riskinarviointia edellyttäviä poikkeuksia tartuntavyöhykkeellä noudatettavista kielloista ja toteutettavista toimenpiteistä, jos poikkeaminen ei aiheuta eläintaudin leviämisen vaaraa. Lupa poikkeamiseen myönnetään hakemuksesta. Luvassa asetetaan eläintaudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot.

PERUSTELUT

Afrikkalainen sikarutto on eläinterveys säännösten (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohdassa luetteloitu tauti, joka komission täytäntöönpanoasetuksen 2018/1882 kuuluu luokkaan A.

Eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 momentin mukaan Ruokavirasto päättää eläinterveys säännösten III osan II osaston 1 luvun 5 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettavasta komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 ja 103 artiklassa tarkoitetun tartuntavyöhykkeen perustamisesta sekä sillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määrittämisestä.

Komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 artiklan mukaan kun luokan A taudin puhkeaminen lajeihin kuuluvissa luonnonvaraisissa eläimissä vahvistetaan virallisesti delegoidun asetuksen (EU) 2020/689 9 artiklan, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti, toimivaltainen viranomais voi määrittää tartuntavyöhykkeen, jotta estetään taudin leviäminen edelleen.

A-luokan eläintautien vastustamisesta annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (628/2023) säädetään tarkemmin afrikkalaisen sikaruton vuoksi perustettavista vyöhykkeistä sekä taudintorjuntatoimenpiteistä niillä.

Toimenpiteet ovat välttämättömiä todetun afrikkalaisen sikaruton torjumiseksi ja sen leviämisen estämiseksi.

Ruokavirasto

 PL 100, 00027 RUOKAVIRASTO
 Puh. 029 530 0400 (vaihde)
 ruokavirasto.fi
 Y-tunnus: 2911686-7

Livsmedelsverket

 PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET
 Tfn 029 530 0400 (växel)
 livsmedelsverket.fi
 FO-nummer: 2911686-7

Finnish Food Authority

 P.O. Box 100, FI-00027 FINNISH FOOD AUTHORITY, FINLAND
 Tel. +358 29 530 0400 (switchboard)
 foodauthority.fi
 Business ID: 2911686-7

PÄÄTÖSMALLI

 Tartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

Tartuntavyöhykkeen rajoja määritettäessä Ruokavirasto on ottanut huomioon maantieteelliset, hallinnolliset, ekologiset ja epidemiologiset tekijät sekä valvontamahdollisuudet.

TIEDOKSIANTO

Tämän päätöksen tiedoksiantoon ei sovelleta, mitä hallintolain (434/2003) 9 ja 10 luvussa säädetään hallintopäätöksen tiedoksiannosta. Tämä päätös tulee voimaan välittömästi sen antamisen jälkeen.

Päätös julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Valvontaviranomaisten on asianmukaisesti ja riittävällä tavalla tiedotettava päätöksestä alueen ja vyöhykkeen sijaintikunnissa. Päätöksestä tiedotetaan lisäksi erikseen niitä pitopaikoista vastuussa olevia toimijoita, jotka ovat valvontaviranomaisen tiedossa ja joita päätös koskee.

SOVELLETUT LAINKOHDAT

Eläintautilaki (76/2021) § 1, 3, 9, 26, 29 ja 100 §
 Eläinterveys säännöstö (EU) 2016/429 5 artiklan 1a kohta
 Komission delegoitu asetus (EU) 2020/687 63 ja 103 artikla
 Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/594 (ASF-asetus) 3 artikla
 Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/1882
 Maa- ja metsätalousministeriön asetus a-luokan tautien vastustamisesta (628/2023) 1, 6 – 11 §
 Hallintolaki (434/2003) 34 §
 Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7–8 ja 10 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta valittamalla xxxx hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tätä päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

PÄÄTÖSMALLITartuntavyöhykkeen perustamisesta eläin-
tautilain nojalla

Pvm/Datum/Date Dnro/Dnr/DNo

X.X.XXXX

XXX

Pääjohtaja NIMI

Osastonjohtaja NIMI

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa erityisasiantuntija NIMI, puh. 000 000 000
tai sähköpostitse etunimi.sukunimi@ruokavirasto.fi.

LIITTEET

- 1) Kartta tartuntavyöhykkeestä
- 2) Valitusosoitus

JAKELU

Maa- ja metsätalousministeriö
Aluehallintovirastot
xx kunta
xx kunta
xx kunta
Kunnaneläinlääkärit
Tartuntavyöhykkeellä sijaitsevat sikaeläinten pitopaikat
Riistakeskus